

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HANSJE EN GRIETJE

Toneelspel voor kinderen

door

WILLEM LAROY

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1987

(N° 1292)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste 8 tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

© 1987 Willem Laroy

© 1987 Toneelfonds J. Janssens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn jongste leerlingen aan de stedelijke muziekkademie te Tienen.

De uiteindelijke overwinning van de waarheid op de schijn, in het sprookje verbeeld, schenkt de (bewust of onbewust) worstelende ziel hoop, moed en vertrouwen.

Dat geldt voor volwassenen zowel als voor kinderen.

Het sprookje werkt dóór in het onbewuste zieleleven, waar het verstand geen macht heeft en het ik in zijn naaktheid bestaat.

MELLIE UYLDERT - Verborgene wijsheid van het sprookje.

PERSONAGES:

HANSJE
GRIETJE
VADER
MOEDER
HEKS
MEREL
SIJSJE
EKSTER
UIL
NACHTEGAAL
MUSJE

Muziek: Gebruik maar twee melodietjes, een droef en een vrolijk. Als vrolijk misschien de bekende vogeltjesdans.

Toneelbeeld: Houd het eenvoudig door paneeltjes waarop de huisjes gewoon getekend of geschilderd zijn. De spelers verdwijnen daarachter. Er hoeven geen deurtjes open en dicht te gaan, dat is verleden tijd.

Kostumering: Raadpleeg sprookjesboeken, v.b. Wereldberoemde sprookjes. Verzamelde sprookjes van Grimm, Hansje en Grietje (ill. SERGIO)
LEKTURAMA - ROTTERDAM

W.L.

Toneel I

MEREL Hé, hé, Hansje, hé, hé, slaap je kerel?
Voor jou fluit jouw merel.

SIJSJE En ik zing, als heel lief sijsje
voor jouw zusje Griet mijn ochtendwijsje

MEREL 5 Sta toch op en kom naar buiten
de zon danst voor je ruiten.

SIJSJE Kom en zing met alle vogels hier
het liedje "Tiere-tierelier"!

VOGELS "Tjieve-tjieve-tjieve gauw",
10 wij fluiten voor jou in de morgendauw.
Ieder vogeltje heeft een fluitje van verschillende
makelij. Het wordt een kakofonisch concert.

Toneel 2

De vader en de stiefmoeder van Hans en Grietje
komen op het toneel.

MOEDER Zeer boos:
'Nee man, nee zo gaat het niet.
Mijn beurs is leeg zoals je ziet.
In de schapraai ligt amper nog één brood.
Zo gaan wij zeker allen dood.

VADER 15 Ik weet het wel, we zijn in grote nood
en ik zie nergens beterschap.
De armoe druipt van onze trap.
Geen mens koopt nog een spaander hout.

MOEDER Hoe wil je dan dat ik hun monden open houd?
20 Ik maak je echt waar geen verwijt,
maar jouw kinderen wil ik kwijt.
Alleen kunnen wij nog 't einde halen.
Maar nu kan 'k zelfs geen aardappel betalen.

VADER En vrouw, hoe moet het dan
25 na de laatste boterham?

MOEDER Wij zullen vandaag in 't bos wat hout gaan rapen.
En als de kinderen moegespeeld liggen te slapen
gaan wij er stillletjes vandoor...
Zo verliezen zij het goede spoor.

VADER 30 Ach, wat erg... en 'k houd zoveel van hen.

MOEDER Er is geen andere uitkomst die ik ken.
Misschien vindt een reiziger ze daar
en neemt ze mee...

VADER O, wat is dat naar.
35 Maar ach, ik weet ook geen raad.
Komt er dan geen tijd dat 't beter gaat?

- MOEDER Wij zullen nu de hakbijl halen.
Beiden af.
- Toneel 3
GRIETJE Hansje en Grietje komen op.
Hansje, heb je gehoord wat moeder zei?
Ze laat ons in het bos verdwalen...
- HANSJE 40 Helaas wel Grietje, maar ik laat het daar niet bij.
Ik zoek vlug wat keitjes in de beek
die ik in mijn zakken steek.
En in het bos leg ik er hier en daar een neer,
zo vinden wij de weg naar huis wel weer.
- GRIETJE 45 O Hans, wat is dat knap bedacht.
Ga ik nu mee, of wil je dat ik wacht?
- HANSJE Blijf, want als moeder geen van beiden ziet
lukt ons plan heel zeker niet.
Hansje af.
- Toneel 4
GRIETJE O wat droef zo arm te zijn.
50 Al is ons huisje nog zo klein,
als er brood was, boter en wat melk
juist maar genoeg voor elk
dan zou ik heel gelukkig zijn en zingen, fluiten
lijk de lieve vogeltjes hier buiten.
- SIJSJE 55 Fwiet...fwiet...fwiet...
en de karekiet
zit in 't riet
maar je vindt hem niet.
- Toneel 5
MOEDER Grietje gaat in huis. Vader en moeder op met hakbijl.
Man, ik zal de kinderen wekken,
60 dan kunnen wij meteen vertrekken.
- Toneel 6
HANSJE Moeder af en Hansje iets later op.
Dag vader.
- VADER Dag Hans, zo vroeg reeds uit je nest?
- HANSJE Ach ja, ik slaap niet al te best,
wat wil je als de honger knaagt.
- VADER 65 Het is een kerel die wat pijn verdraagt.
En Grietje klaagt toch ook niet alle dagen.
Hier, jij mag de hakbijl dragen.
- Toneel 7
MOEDER Moeder op met een korf samen met Grietje.
Zo, wij zijn klaar...
Vooruit, dan gaan we maar.
Muziek, zie pag. 4.

Na een korte verplaatsing op het toneel, terwijl Hans regelmatig een keitje laat vallen, komen ze op een open plek in het bos.

MOEDER 70 Zo, nu zijn we ver genoeg in 't bos.
Spelen jullie hier wat op het mos,
dan ga ik met vader brandhout rapen.
En als je moe bent mag je slapen.
Wij komen jullie straks wel halen.

VADER Neemt de broodkorf van moeder en geeft Hans en Grietje een stuk brood.

75 Hier, Hans en Grietje, een weinig eten.
En... je mag het nooit vergeten
dat ik heel veel van je houd. Hij kust hen.
Nu moet ik dieper in het woud.
Vader en moeder af.

Toneel 8

EKSTER Met krassende stem:

Kwaad is kwaad
80 en haat is haat.
Kijk, hoe men hen eenzaam achterlaat.
GRIETJE Wat moeten wij doen, ach lieve Hans?
HANSJE Misschien is er een kleine kans
dat vader toch wat hout verkoopt
85 en alles weer iets beter loopt.
Laat ons het brood opeten en dan slapen.
Wij zullen onze moed wel samenrapen.
En ik laat je nooit alleen, lief zusje.
Kom, geef me nu een kusje
90 en slaap dan maar totdat het donker is.

GRIETJE Wees maar gerust, mijn plan loopt echt niet mis.
Ach Hans... jij bent de beste jongen die ik ken.
HANSJE En jij het meisje dat ik 't liefst verwen.

95 Slaap nu maar mijn lieve zusje, slaap heel zacht.
Straks wordt het nacht
en vinden wij de weg bij 't lichten van de maan.
Grietje ligt in Hans' armen en slaapt.
Ach jij, mijn allerliefste, allerliefste schat,
ik vind voor jou het goede pad.

100 Nu wil ik ook wat slapen.

Hij kust haar. Muziek.

Tussendoor het gehuil van wolven in de verte.

- UIL Wel verdraaid, wat zit ik hier te gapen?
't Wordt tijd dat ik ga jagen,
want mijn maag kan wat verdragen.
Hij bemerkt Hans en Grietje.
Tweemaal verdraaid, wat doen die kinderen daar
I05 zo laat in 't bos... dat vind ik raar.
Ze liggen, driemaal verdraaid, te slapen.
Hij geeuwt.
Viermaal verdraaid, ik blijf maar gapen.
Ik zal mij eerst een beetje wassen
en hen dan wakker krassen.
Hij pikt wat in zijn veren.
- II0 Zo, mijn kostuum zit weer piekfijn.
't Wordt een feest in deze klare maneschijn.
Kras, kras, kras... wakker worden, jullie daar!
Je loopt hier veel te veel gevaar.
Blijf toch niet liggen op de grond,
II5 Er zwerven hongerige wolven rond.
Nu luider:
Kras, kras, kras!
Hansje wordt wakker.
- HANSJE Hé, wie krast daar rond mijn hoofd?
Hij kijkt rond.
Ha, meneer de uil, je bent geloofd
dat je me wakker maakt. Hé Grietje kom,
I20 wij zoeken vlug de weg weerom.
Grietje wordt wakker.
- GRIETJE Ach Hansje, Hansje ben je daar?
Ik voel me toch zo naar
en 'k heb een vreemde droom gehad.
Hansje recht.
- HANSJE Kom Grietje, vlug op pad.
I25 De keitjes tonen ons de weg.
Grietje ook recht.
- GRIETJE Oef, is me dat dromen zeg...
HANSJE Zie, de maan schijnt door de bomen.
zo zullen wij heel vlug weer bij ons huisje komen.
Zij gaan op pad in de tegengestelde richting als
ze gekomen waren. Ze laten de keitjes liggen. Muziek.
- HANSJE Zie je Grietje, hier ligt een steen.
I30 En hier nog een...
GRIETJE En daar nog een.

Ik ben zo blij, zo blij!

HANSJE
Zie je wel, reken maar op mij.
Kijk, daar ligt weer een kei.

GRIETJE I35 Van hieruit ken ik goed de baan.
Wij komen zo weer bij ons huisje aan.

HANS
O ja, ik zie het ginds reeds staan.
Vader zal zo blij zijn ons te zien.
En hij verkocht wat hout misschien.
Ze komen bij hun huisje en kloppen op de deur.
Vader komt buiten.

Toneel 9

VADER I40 Ach lieve kinderen, zijn jullie daar weer.
Hij kust hen.
Wat een geluk. Er kwam vandaag een rijke heer
die veel hout kocht. Wij zijn uit de zorgen
voor een hele tijd... Kom binnen. Morgen
is een nieuwe dag met heel veel werk.

I45 Ha, ik voel me jong en sterk
en 't leven wordt weer goed.
Vader, Hans en Grietje gaan in het huisje.

Toneel 10

NACHTEGAAL
Wie zingt in vreugd en tegenspoed
maakt het eigen leven zoet.
Kling-klang, kling-klang, belletjes.

I50 Kling-klang, kling-klang, dat is welletjes.
Kling-klang, kling-klang, spelletjes
Kling-klang, kling-klang, zonder relletjes.

Kling-klang, kling-klang, melodietje
Kling-klang, kling-klang, spelen op een rietje.

I55 Kling-klang, kling-klang, 'k zing een liedje
Kling-klang, kling-klang, voor Hansje en voor Grietje.
Zachte muziek.
's Anderendaags.

Toneel II

VADER
Vader komt op en rekt zich uit.
Ho, wat een heerlijke morgen. Dag zon,
dag huisje en dag bomen.

I60 Wat fijn aan de rand van 't bos te wonen.
O, dat het toch zo blijven kon
en ik mag werken voor mijn kinderen,
mijn vreugde zou zowaar nooit minderen.
en ik zou zingen lijk de nachtegaal.